

Briuselis, 2026 m. kovo 25 d.
(OR. en, es, fr)

7034/1/26
REV 1
PV CONS 13
JAI 299
COMIX 64
PARLNAT

POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA
(Teisingumas ir vidaus reikalai)

2026 m. kovo 5 d. ir 6 d.

2026 M. KOVO 5 D. (KETVIRTADIENIS)

VIDAUS REIKALAI

1. **Darbotvarkės priėmimas** 6670/26

Taryba priėmė dokumente 6670/26 išdėstytą darbotvarkę.

2. **A punktų patvirtinimas**
a) **Su teisėkūros procedūra nesusijusių punktų sąrašas** 6671/26

Taryba priėmė visus pirmiau nurodytame dokumente išvardytus A punktus, įskaitant visus priimti pateiktus COR ir REV dokumentus įvairiomis kalbomis.

- b) **Teisėkūros procedūros punktų sąrašas (viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)** 6673/26

Užsienio reikalai

1. **Reglamentas dėl susitarimų su MERCOSUR dvišalių apsaugos sąlygų** 6466/26 + ADD 1 + ADD 2 REV 1
Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas
2026 m. vasario 25 d. patvirtinta Nuolatinų atstovų komiteto (COREPER II) PE-CONS 56/25
POLCOM

Taryba patvirtino Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją ir siūlomas aktas buvo priimtas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį, Vengrijai balsuojant prieš, o Belgijai ir Austrijai susilaikant (teisinis pagrindas – SESV 207 straipsnio 2 dalis).

Komisijos, Latvijos ir Vengrijos pareiškimai išdėstyti priede.

Ekonomikos ir finansų reikalai

2. **Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyva (BGPD)** 6476/26
Per pirmąjį svarstymą priimamos Tarybos pozicijos ir Tarybos motyvų pareiškimo priėmimas
2026 m. vasario 25 d. patvirtinta Nuolatinų atstovų komiteto (COREPER II) 15445/25 + ADD 1
EF

Taryba priėmė savo per pirmąjį svarstymą priimamą poziciją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 5 dalį ir Tarybos motyvų pareiškimą, Estijai susilaikant (teisinis pagrindas – SESV 114 straipsnis).

- 3. Direktyva dėl indėlių garantijų sistemų** 6477/26
Per pirmąjį svarstymą priimamos Tarybos pozicijos ir Tarybos motyvų pareiškimo priėmimas
2026 m. vasario 25 d. patvirtinta Nuolatinųjų atstovų komiteto (COREPER II)
15484/25 + ADD 1
EF

Taryba priėmė savo per pirmąjį svarstymą priimamą poziciją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 5 dalį ir Tarybos motyvų pareiškimą, Estijai susilaikant (teisinis pagrindas – SESV 53 straipsnio 1 dalis).

- 4. Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamentas** 6475/26
Per pirmąjį svarstymą priimamos Tarybos pozicijos ir Tarybos motyvų pareiškimo priėmimas
2026 m. vasario 25 d. patvirtinta Nuolatinųjų atstovų komiteto (COREPER II)
15389/25 + ADD 1
EF

Taryba priėmė savo per pirmąjį svarstymą priimamą poziciją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 5 dalį ir Tarybos motyvų pareiškimą, Estijai susilaikant (teisinis pagrindas – SESV 114 straipsnis).

Žemės ūkis

- 5. Reglamentas dėl kovos su nesąžiningos prekybos praktika taisyklių tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo** 6389/26
Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas
2026 m. vasario 25 d. patvirtinta Nuolatinųjų atstovų komiteto (COREPER I)
PE-CONS 57/25
AGRI

Taryba patvirtino Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją ir siūlomas aktas buvo priimtas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį (teisinis pagrindas – SESV 43 straipsnio 2 dalis).

Aplinka

- 6. Europos klimato teisės akto pakeitimas** 6256/26 + ADD 1
Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas
2026 m. vasario 25 d. patvirtinta Nuolatinųjų atstovų komiteto (COREPER I)
REV 1
PE-CONS 5/26
CLIMA

Taryba patvirtino Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją ir siūlomas aktas buvo priimtas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį, Čekijai, Lenkijai, Slovakijai ir Vengrijai balsuojant prieš, o Belgijai susilaikant (teisinis pagrindas – SESV 192 straipsnio 1 dalis).

Lenkijos, Maltos, Prancūzijos, Suomijos, Vengrijos ir Komisijos pareiškimai išdėstyti priede.

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

3. Bendra Šengeno erdvės padėtis
- a) Šengeno barometras 6206/26
- b) Šengeno tarybos ciklo prioritetų įgyvendinimas: 6471/26
savanoriško grįžimo skatinimas
Pasikeitimas nuomonėmis
4. Sąveikumo įgyvendinimas: peržiūrėtos laikotarpio po 2026 m. 6446/26
veiksmų gairės
Patvirtinimas

KITI VIDAUS REIKALŲ KLAUSIMAI

Teisėkūros procedūra priimamų aktų svarstymas
(Viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)

5. Kiti klausimai

- a) **Esami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų 6312/26
aktų**
Pirmininkaujančios valstybės narės informacija

Taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės pateikta informacija apie dabartinę padėtį, susijusią su įvairiais pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų vidaus reikalų srityje.

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

6. Migracijos išorės aspektas^{1 2} 6273/26
Pasikeitimas nuomonėmis
7. Migracijos ir prieglobsčio pakto įgyvendinimas¹³ 6938/26
Dabartinė padėtis

¹ Dalyvaujant asocijuotosioms Šengeno šalims.

² Dalyvaujant Europos agentūroms EUAA ir FRONTEX.

³ Dalyvaujant Europos agentūroms EUAA, eu-LISA ir FRONTEX.

8.	Išvados dėl ES narkotikų strateginės programos <i>Patvirtinimas</i>	6433/26
9.	Europolo ateitis <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>	6276/26
10.	Esamų geopolitinių aplinkybių poveikis ES vidaus saugumui: padėtis Sirijoje ^{14*} <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>	☒ 6295/1/26 REV 1
11.	Kiti klausimai	
a)	Padėtis Ukrainoje, kiek tai susiję su laikinosios apsaugos statusu <i>Komisijos informacija</i>	6309/26
b)	ES terorizmo ir smurtinio ekstremizmo prevencijos ir kovos su jais darbotvarkė <i>Komisijos informacija</i>	6531/26 6763/26

2026 M. KOVO 6 D. (PENKTADIENIS)

TEISINGUMAS

Teisėkūros procedūra priimamų aktų svarstymas (Viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)

12.	Reglamentas dėl suaugusiųjų apsaugos <i>Bendras požiūris</i>	☑☑ 6236/26 + COR 1 + ADD 1–3

Taryba susitarė dėl bendro požiūrio dėl pasiūlymo dėl Reglamento dėl suaugusiųjų apsaugos. Čekijos ir Ispanijos pareiškimai bei Maltos ir Portugalijos bendras pareiškimas pateikiami priede.

13. Kiti klausimai

a)	Esami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų <i>Pirmininkaujančios valstybės narės informacija</i>	6312/26

Taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės pateikta informacija apie dabartinę padėtį, susijusią su įvairiais pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų teisingumo srityje.

⁴ Dalyvaujant Europos agentūroms Europolui ir FRONTEX.

* EU INTCEN pranešimas, pažymėtas slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

14.	Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą: kova su nebaudžiamumu ⁵ <i>Dabartinė padėtis</i>	6130/26
15.	Advokatų nepriklausomumas Europoje: ES vaidmuo ir Europos Tarybos konvencija ⁶ <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>	6414/26
16.	Išvados dėl ES pagrindinių teisių chartijos taikymo 2026 m. <i>Patvirtinimas</i> <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i> ⁶	6422/26 + ADD 1
17.	Kiti klausimai	
a)	Iniciatyva dėl teisminių institucijų nepriklausomumo dienos <i>Lenkijos informacija</i>	6220/26
b)	Eurojusto reglamento peržiūra <i>Komisijos informacija</i>	6374/26
c)	Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) nepriklausomumo ir teisinės valstybės rėmimas ⁷ <i>Prancūzijos ir Slovėnijos informacija</i>	6761/26

Pirmasis svarstymas

Ribotos sudėties posėdžio punktas

Komisijos pasiūlymu grindžiamas punktas

⁵ Dalyvaujant Europos agentūrai Eurojustui.

⁶ Dalyvaujant Pagrindinių teisių agentūrai (FRA).

⁷ Dalyvaujant dviem Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) teisėjams.

Pareiškimai dėl su teisėkūros procedūra susijusio B punkto, išdėstyto dok. 6670/26

Dėl B punktų **Reglamentas dėl suaugusiųjų apsaugos**
sąrašo 12 punkto: *Bendras požiūris*

ČEKIJOS PAREIŠKIMAS

Čekija pritaria pasiūlymo dėl reglamento dėl suaugusiųjų apsaugos tikslams ir bendro požiūrio tekstui. Tačiau manome, kad galutinis kompromisinis tekstas turėjo būti platesnio užmojo, kad geriau atspindėtų dabartinius tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo iššūkius ir pokyčius, visų pirma susijusius su modernizavimu, skaitmeninimu ir konkurencingumo didinimu.

Todėl Čekija ypač apgailestauja dėl to, kad išbrauktas VIII skyrius dėl apsaugos registrų sukūrimo ir sujungimo tarpusavyje. Manome, kad šis skyrius visiškai atitinka pirmiau nurodytus tikslus ir yra svarbi priemonė veiksmingumui didinti ir tarpvalstybinei suaugusiųjų apsaugai stiprinti.

MALTOS IR PORTUGALIJOS BENDRAS PAREIŠKIMAS

Malta ir Portugalija pakartoja remiančios pasiūlymą ir jo tikslus, visų pirma pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų savarankiškumo stiprinimą. Vis dėlto jos būtų pageidavusios platesnio užmojo kompromisinio teksto, kuriame būtų visapusiškai atsižvelgta į pokyčius, įvykusius nuo 2000 m. Hagos konvencijos įsigaliojimo, visų pirma susijusius su remiama sprendimų priėmimo tvarka.

Todėl Malta ir Portugalija būtų palankiai vertinusios, jei teksto rezoliucinėje dalyje būtų aiškiau ir išsamiau atskirtas atstovavimas, apsauga ir pagalba, taip pat jei būtų nurodytos galimybės imtis kitų bendruomeninių priemonių prieš priimant sprendimą įkurdinti institucijose.

ISPANIJOS PAREIŠKIMAS

Ispanija pritaria pasiūlymo dėl reglamento tikslui pagerinti elgesį su suaugusiais, kurių asmeniniai gebėjimai yra sutrikę ar nepakankami, tarpvalstybiniais atvejais.

Tačiau **negalime pritarti bendram požiūriui**. Apgailestaujame, kad tekstas nėra pakankamai plataus užmojo ir kad nepasinaudota galimybe sustiprinti tokioje padėtyje esančių suaugusiųjų teisę į savarankiškumą.

Pirma, jame nepakankamai atsižvelgiama į principus, išdėstytus 2006 m. Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijoje. Tekste nepakankamai aptariama pagarba tokių asmenų savarankiškumui, jų norams bei pageidavimams, taip pat pagalbos priemonių sklaida.

Antra, suaugusiųjų sulaikymo reguliavimas kelia klausimų, dėl kurių bus sudėtinga jį įgyvendinti ir aiškinti teisinio tikrumo ribose. Tas pats pasakytina ir apie numatomą išlaidų pasidalijimą tarpvalstybiniais atvejais. Tai daro ypatingą poveikį šalims, kurios priima daug suaugusiųjų, pavyzdžiui, Ispanijai.

Dėl A punktų sąrašo Reglamentas dėl susitarimų su MERCOSUR dvišalių apsaugos sąlygų 1 punkto: *Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas*

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

Žemės ūkio ir maisto sektoriaus vizijoje Komisija paskelbė ketinanti labiau suderinti importuojamiems produktams taikomus gamybos standartus, visų pirma susijusius su gyvūnų gerove ir pesticidais.

Kalbant apie pesticidus, į viziją įtrauktas principas, kad pavojingiausių pesticidų, uždraustų ES dėl sveikatos ir aplinkos apsaugos priežasčių, neturėtų būti leidžiama vėl įvežti į ES su importuojamais produktais, taip siekiant išvengti nepalankios konkurencinės padėties ES ūkininkams ir žemės ūkio maisto produktų sektoriui, kartu atsižvelgiant į vartotojų lūkesčius. Siekdama šio tikslo, 2025 m. lapkričio 25 d. Komisija pradėjo tyrimą, kad parengtų poveikio vertinimą, kuriame bus nagrinėjamas šio požiūrio poveikis. Atsižvelgdama į rezultatus, Komisija, jei tikslinga, pasiūlys taikytinos teisinės sistemos pakeitimus. Preliminarų tyrimą numatoma užbaigti iki 2026 m. vasaros, o vėliau bus atlikti kiti poveikio vertinimo veiksmai. Nors galiojančiais ES teisės aktais jau apsaugomi vartotojai ir užtikrinama, kad visi rinkai pateikiami maisto produktai atitiktų aukštus mūsų sveikatos ir saugos standartus, Komisija tebėra įsipareigojusi siekti labiau suderinti importuojamiems produktams taikomus gamybos standartus, užtikrinant vienodas sąlygas mūsų ūkininkams ir gamintojams ir išlaikant vartotojų apsaugą.

Kol kas Komisija, remdamasi 2025 m. gruodžio 16 d. pasiūlymu dėl maisto ir pašarų saugos reikalavimų supaprastinimo dokumentų rinkinio, pasiūlė iš dalies pakeisti galiojančius teisės aktus ir nustatyti, kad medžiagoms, kurios nėra patvirtintos Sąjungoje ir turi tam tikrų ypač pavojingų savybių, gali būti nustatyta nulinė didžiausia leidžiamoji liekanų koncentracija, jei, atsižvelgiant į poveikio vertinimo rezultatus, manoma, kad tai tikslinga.

Kalbant apie gyvūnų gerovę, 2025 m. gruodžio 17 d. Komisija užbaigė viešas konsultacijas dėl ES teisės aktų dėl tam tikrų ūkinių gyvūnų gerovės peržiūros, be kita ko, dėl to, ar gyvūnų ir gyvūninių produktų importui turėtų būti taikomi lygiaverčiai gyvūnų gerovės standartai ir koku mastu. Atlikusi poveikio vertinimą, Komisija pateiks atitinkamus pasiūlymus.

Kalbant apie importo kontrolę, 2025 m. gruodžio 9 d. Komisija paskelbė planus paspartinti ir pagerinti tiesiogiai vietoje atliekamus auditus visose trečiosiose šalyse, įskaitant dėl maisto produktų importo iš MERCOSUR šalių. Per ateinančius dvejus metus, pradedant nuo 2026 m. sausio 1 d., Komisija 50 proc. padidins su eksportu susijusių auditų ES nepriklausančiose šalyse skaičių. Komisija taip pat sustiprins reikalavimų neatitinkančių prekių ir šalių stebėseną ir atitinkamai pritaikys patikrų dažnumą. Be to, Komisija sustiprins kontrolės lygį ES, t. y. pagrindiniuose įvežimo punktuose. Šiuo atžvilgiu Komisija atliks daugiau patikrinimų valstybėse narėse, siekdama užtikrinti, kad kontrolė prie sienų visiškai atitiktų ES standartus, ir padės valstybėms narėms tinkamai atlikti šiuos patikrinimus. Importo kontrolės veiksmingumui padidinti Komisija įsteigs specialią ES darbo grupę, kuri daugiausia dėmesio skirs pesticidų liekanoms, maisto ir pašarų saugai bei gyvūnų gerovei ir apsvarstys galimybę imtis koordinuotų ES stebėsenos veiksmų dėl importuojamų produktų.

LATVIJOS PAREIŠKIMAS

Latvija pritaria reglamentui, kuriuo įgyvendinama ES ir MERCOSUR partnerystės susitarimo ir ES ir MERCOSUR laikinojo susitarimo dėl prekybos dvišalės apsaugos sąlyga, taikoma žemės ūkio produktams. Latvija palankiai vertina skubų laikiną ES ir MERCOSUR susitarimo taikymą, ir mano, kad tai yra svarbus žingsnis stiprinant ES prekybos įvairinimo interesus.

Vis dėlto Latvija atkreipia dėmesį į tai, kad būtina rimtai atsižvelgti į ES ūkininkų išreikštą susirūpinimą dėl galimos rizikos, kurią kelia ES ir MERCOSUR susitarimas. Labai svarbu užtikrinti, kad apsaugos priemonės būtų taikomos veiksmingai ir nedelsiant ir kad turėtume tinkamų priemonių, kuriomis ūkininkams, susiduriantiems su žemės ūkio rinkų sutrikimais, būtų galima suteikti skubią paramą. Tai ypač svarbu tuo atveju, jei dėl susitarimo žemės ūkio produktų gamintojams visoje ES arba vienoje ar keliose valstybėse narėse importas iš MERCOSUR sukeltų sunkumų (didelę žalą), be kita ko, dėl rinkos dalies praradimo arba pajamų ar kainų sumažėjimo.

VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

Vengrija mano, kad atsižvelgiant į didelį klausimų, susijusių su ES ir MERCOSUR partnerystės susitarimu ir laikinuoju prekybos susitarimu, opumą, būtina nustatyti procedūras, kuriomis būtų užtikrinama, kad žemės ūkio produktų apsaugos priemonės būtų įgyvendinamos laiku ir veiksmingai. Tačiau Komisijos pasiūlyme, kuriuo įgyvendinama ES ir MERCOSUR susitarimo dvišalė apsaugos sąlyga, mažesnėms valstybėms narėms, įskaitant Vengriją, nėra numatoma pakankama apsauga.

Siūlomame reglamente nėra numatoma galimybė rinkos sutrikimų klausimus spręsti regioniniu lygmeniu, kadangi Komisija vertins didelės žalos atsiradimą arba to grėsmę tik ES lygmeniu. Tokiu būdu susidarys padėtis, kai valstybės narės, kurių rinkos mažesnės, įskaitant Vengriją, savo teisių pagal reglamentą užtikrinti negalės.

Į ES ir MERCOSUR susitarimą įtraukta dvišalė apsaugos sąlyga ir siūlomas reglamentas patys savaime neužtikrina tinkamos apsaugos nuo pigesnio importo iš MERCOSUR šalių, todėl reikia papildomų garantijų.

Vengrija pateikė įvairių pasiūlymų, kaip padidinti reglamento veiksmingumą, tačiau į šiuos pasiūlymus nebuvo atsižvelgta.

Kadangi mums susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su ES ir MERCOSUR susitarimu, siūlomu reglamentu nėra sprendžiami ir nėra užtikrinama tinkama mūsų žemės ūkio sektoriaus apsauga, Vengrija negali pritarti reglamento priėmimui be pakeitimų.

Dėl A punktų sąrašo Europos klimato teisės akto pakeitimas

6 punkto: *Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas*

PRANCŪZIJOS PAREIŠKIMAS

Prancūzija pritaria 2025 m. gruodžio 10 d. trilogo metu pasiektam preliminariam susitarimui dėl Europos klimato teisės akto peržiūros, kuris atspindi Prancūzijos prioritetus, susijusius su klimato srities užmoju ir Europos konkurencingumu, ir toliau visiškai atitinka 2025 m. lapkričio 5 d. Taryboje aplinkos ministrų pasiektą susitarimą.

Ji palankiai vertina tai kaip svarbų žingsnį pirmyn Europos klimato politikos srityje.

Vis dėlto Prancūzija norėtų atkreipti dėmesį į vieną aspektą, susijusį su apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS). Šiuo atžvilgiu ji pakartoja, kad svarbu, kaip jau buvo pabrėžta pastaraisiais mėnesiais derybų metu, apsaugoti ATLPS vientisumą ir veiksmingumą, eliminuojant galimybę naudoti tarptautinius kreditus atitinkamai prekybos sistemoje užtikrinti. Todėl bet koks didesnis aiškumas šiuo klausimu būtų sveikintinas.

VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

Vengrija negali pritarti tikslui 90 % sumažinti grynąjį išmetamųjų teršalų kiekį, todėl negalime pritarti teisės akto priėmimui. Toks užmojų lygis yra nesuderinamas su tikslu didinti Europos konkurencingumą ir ekonominį atsparumą. Nesant realistiškų ir veiksmingų įgalinančių sąlygų, kyla didelė rizika, kad Europos įmonės perkels savo gamybą ir išmetamuosius teršalus už Sąjungos ribų, o tai lems deindustrializaciją, darbo vietų praradimą ir didesnę priklausomybę nuo išorės subjektų, kartu pakenkiant išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo pastangoms.

Pasiūlymas nėra pagrįstas atnaujintu poveikio vertinimu, kuris atspindėtų svarbius pastarojo meto geopolitinius ir ekonominius pokyčius. Nepateikta valstybių narių lygmens analizė, o tai reiškia, kad diferencijuotas poveikis valstybėms narėms tebėra nežinomas. Todėl padėtis yra panaši į buvusią priimant Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį, t. y. Europos ekonomika turi prisitaikyti prie klimato srities priemonių, o ne atvirkščiai.

Nors pritariame klimato srities užmojams, raginame laikytis realistiško ir praktiško požiūrio ir manome, kad išmintingas pasirinkimas būtų pradėti nuo mažesnio tikslinio lygio, atspindinčio mūsų ekonomines realijas. Mūsų pasiryžimą siekti plataus užmojo tikslų rodo ir mūsų pasiekimai: Vengrija jau 48 % sumažino grynąjį išmetamųjų teršalų kiekį, palyginti su 1990 m., t. y. gerokai viršijo ES vidurkį. Tačiau kai kurios valstybės narės nepadarė panašios pažangos, todėl kyla klausimas, kaip teisingai ir subalansuotai pasiekti bendrą tikslą. Visi esame atsakingi už savo piliečius. Šiuo atžvilgiu primygtinai raginame, kad valstybės narės, kurios savo balsais atkreipė Tarybos dėmesį į tai, kad 90 % tikslas yra neįgyvendinamas, neturėtų būti laikomos atsakingomis už galimą nesėkmę siekiant 2040 m. ES tikslo. Būsimoje sistemoje turėtų būti tinkamai pripažinti ankstyvi pasiekimai.

Be to, atsižvelgiant į didelį netikrumą LULUCF sektoriuje ir technologinio anglies dioksido absorbavimo įsisavinimo tempą, netikslinga privalomą grynojo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslą grįsti prielaidomis dėl absorbentų.

Pripažįstame, kad esama tam tikrų kompromisinio teksto patobulinimų, visų pirma susijusių su nuostata dėl peržiūros, tačiau šie pakeitimai tebėra nepakankami. Vis dar yra daug neišspręstų klausimų, susijusių su sistemos metodika, įgyvendinimu ir patikimumu.

Be to, dėl tokių priemonių kaip ATLPS 2 padėtis turėtų pablogėti, nes padidės namų ūkių ir mažųjų įmonių išlaidos, kils visuomenės priešiškos reakcijos rizika ir sumažės visuomenės parama klimato srities politikai, tačiau išmetamųjų teršalų kiekis nebus reikšmingai sumažintas. Nors palankiai vertiname tai, kad ATLPS 2 įdiegimas atidėtas vieniems metams, tai nesumažina didelio neigiamo jos poveikio mūsų namų ūkiams ir mažosioms įmonėms. Atliekant būsimą ATLPS peržiūrą reikėtų atlikti tolesnius patikslinimus.

Galiausiai apgailestaujame, kad derybos dėl tokio esminio dokumento vyko labai skubotai, o tai nėra tinkama tokios ilgalaikės strateginės svarbos sprendimui priimti. Siekiant užtikrinti, kad 2040 m. tikslo sistema išliktų realistiška, socialiai priimtina ir atitiktų Europos konkurencingumo tikslus, būtina laikytis subalansuoto, įrodymais pagrįsto ir patikimo požiūrio.

MALTOS PAREIŠKIMAS

Malta ir toliau tvirtai remia bendrus Sąjungos klimato srities tikslus. Tačiau Europos klimato teisės akto įgyvendinimas turi atspindėti bazinę tikrovę: mūsų unikalų geografinį kontekstą ir tai, kad mūsų pradinis taškas yra toks, kad jau ir taip esame mažataršė šalis.

Malta laikosi nuomonės, kad Klimato teisės akte turėtų būti išskiriamos konkrečios salų valstybių narių realijos, siekiant užtikrinti, kad būsimi klimato srities tikslai išliktų sąžiningi, proporcingi ir atitiktų ES įsipareigojimą užtikrinti teisingą pertvarką.

Mūsų, kaip mažos salos valstybės, ypatumas yra ne susidūrimas su laikina kliūtimi, o nuolatinė struktūrinė tikrovė, lemianti mūsų gebėjimą mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, dažnai kitokiu tempu nei žemyninė Europa.

Siekiant užtikrinti sėkmę, bet kokia laikotarpio po 2030 m. sistema turi būti grindžiama patikimais, lokalizuotais valstybių narių lygmens poveikio vertinimais, kuriuose būtų atsižvelgiama į šiuos skirtingus pradinius taškus. Be diferencijuoto požiūrio, kuriuo būtų atsižvelgiama į nacionalinius ypatumus, visų pirma į Maltos priklausomybę nuo aviacijos ir laivybos, kai išmetamas teršalų kiekis daugiausia yra tarptautinio pobūdžio, tačiau dėl to patiriamos išlaidos ir reikalavimų laikymosi sunkumai jaučiami šalies viduje, kyla pavojus, kad pastangų paskirstymas bus atsietas nuo realaus išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo potencialo. Toks atsiejimas sukurtų naštą, kuri nebūtų nei ekonomiškai efektyvi, nei teisinga.

Malta palankiai vertina tai, kad Klimato teisės akte daug dėmesio skiriama lankstumui, kuris turi būti 2040 m. sistemos veikimo pagrindas, o ne vien teorinė koncepcija. Mažų salų valstybių atveju lankstumas yra esminė priemonė susieti didelius užmojus su praktiniu įgyvendinamumu. Mums reikia patikimo būdo, kaip veiksmingai valdyti reguliavimo priemonių dubliavimąsi tam, kad būtų išvengta naštos susikaupimo tiems patiems pagrindiniams sektoriams.

Galiausiai, norint užtikrinti teisingą indėlį, reikia lygiateisių galimybių gauti finansavimą. Kadangi dabartinės ES finansinės priemonės dažnai yra palankios didelio masto infrastruktūrai, mažos rinkos ir mažesnio masto projektai lieka struktūriškai nepalankioje padėtyje. Malta ragina sukurti specialiai pritaikytus finansavimo mechanizmus, kurie būtų iš tiesų prieinami mažų salų ekonomikai, užtikrinant, kad mūsų pertvarka būtų remiama mūsų mastą atitinkančiomis investicijomis.

LENKIJOS PAREIŠKIMAS

Lenkija palankiai vertina elementus, kurie mūsų prašymu derybų metu buvo įtraukti į Europos klimato teisės aktą. Į galutinį Europos klimato teisės akto tekstą buvo įtraukta daug Lenkijos pasiūlymų, todėl 2040 m. tikslą buvo galima sukonstruoti taip, kad jis būtų mažiau apsunkinantis ekonomikai. Visų pirma teigiamai vertiname:

- **ATLPS 2 taikymo pradžios atidėjimą**, kuris, mūsų nuomone, yra bereikalinga priemonė valstybėms narėms, tokioms kaip Lenkija, kurios jau veiksmingai mažina pastatų ir transporto sektorių priklausomybę nuo iškastinio kuro vykdydamos nacionalinę politiką, pritaikytą prie vietos iššūkių ir realijų. Papildomas laikas, kuris papildomas tuo, kad anksčiau išmokamos Socialinio klimato fondo lėšos, yra suderintas su pasiteisinusiu Lenkijos požiūriu, pagal kurį skatinama mažinti išmetamųjų teršalų kiekį socialiai priimtiniu būdu, remiantis paskatomis, o ne sankcijomis nacionaliniu lygmeniu;

- **stiprių peržiūros nuostatų įvedimą**, sukuriant aišką sąsają tarp klimato srities užmojų lygio ir Europos pramonės padėties, energetinio saugumo ir sparčiai kintančios geopolitinės aplinkos;
- **galimybę panaudoti iki 10 % tarptautinių kompensacijų** siekiant ES 2040 m. tikslo, o tai yra svarbi lankstumo išlaidų srityje priemonė, visų pirma tradiciniams pramonės sektoriams, susiduriantiems su didelėmis ATLPS išlaidomis. Lenkija palankiai vertina Europos Komisijos iniciatyvą sudaryti sąlygas tokias kompensacijas naudoti ES ATLPS;
- **paskelbtą ketinimą mažinti su klimatu susijusią naštą strateginei gynybos pramonei**, siekiant ekonomiškai efektyviai išlaikyti jos gamybos pajėgumus esant dabartiniam dideliame geopolitiniame netikrumui ir tiesioginei Rusijos grėsmei.

Tuo pat metu Lenkija pabrėžia, kad mūsų pagrindinis reikalavimas pakoreguoti bendrą užmojų lygį pritaikant jį prie realių ES ekonomikos pajėgumų nebuvo patenkintas. Mūsų nuomone, tikslo iki 2040 m. 90 % sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį Europos Sąjungoje neįmanoma pasiekti rimtai nepakenkiant ES strateginių pramonės sektorių konkurencingumui ar net visiškai jų nepanaikinant. Tai reiškia pasekmes saugumui, ekonomikos augimui ir darbo rinkai. Lenkija negali pritarti tokiam užmojų lygiui, kuris daro žalą tiek Lenkijos, tiek ES ekonomikai ir kenkia mūsų konkurencingumui pasaulinėje arenoje.

Lenkija toliau aktyviai ir konstruktyviai dalyvaus kituose sprendimų dėl ES klimato politikos programos po 2030 m. priėmimo proceso etapuose, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, kurios pritaria mūsų prioritetams. Mūsų tikslas išlieka užtikrinti, kad pertvarka būtų socialiai priimtina ir teisinga, kartu iš tikrųjų stiprinant Europos ekonomikos konkurencingumą, saugumą ir atsparumą.

SUOMIJOS PAREIŠKIMAS

Suomija pritaria galutiniam kompromisui dėl Europos klimato teisės akto dalinio pakeitimo. Suomija taip pat tvirtai remia tarpinį ES lygmens 2040 m. klimato srities tikslą grynąjį išmetamą išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 90 % – tai mūsų įmonėms suteikia ilgalaikį tikrumą dėl investicijų. Perėjimas prie švarios energijos siekiant 2050 m. poveikio klimatui neutralumo yra inovacijų ir ekonomikos augimo galimybė.

90 % grynojo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslas turi būti įgyvendintas taikant aiškia, veiksmingą ir ekonomiškai efektyvią teisės aktų sistemą po 2030 m.

Šiuo tikslu Suomija laikosi nuomonės, kad tarptautiniai kreditai pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnį neturėtų būti naudojami ATLPS atitikčiai užtikrinti. ES ATLPS turi skatinti mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir diegti ES viduje techninius sprendimus, kuriais būtų skatinamas tolesnis išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas, pavyzdžiui, techninius absorbentus. Galimybė naudoti 6 straipsnio kreditus atitikčiai ES ATLPS užtikrinti gali trukdyti siekti šių tikslų.

KOMISIJS PAREIŠKIMAS

Komisija primena, kad pagal Sutartis jai suteikta teisė inicijuoti teisės aktus apima teisę nuspręsti, ar pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, ir prirėikus nustatyti tokio pasiūlymo ir (arba) susijusių veiksmų dalyką, tikslą, turinį ir tvarkaraštį. Todėl reglamento nuostatos, pagal kurias reikalaujama, kad Komisija parengtų pasiūlymus, turi būti suprantamos kaip nepažeidžiančios Sutartyse nustatytos Komisijos teisės inicijuoti teisės aktus.